

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2005-2006

31 maart 2006

VERZOEKSCHRIFT

**over de leerplicht tot het bekomen van een diploma of vaardigheid dienstbaar
aan de samenleving of arbeidsmarkt**

VERSLAG

**namens de Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschap en Innovatie
uitgebracht door de dames Kathleen Helsen en An Michiels**

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: mevrouw Monica Van Kerrebroeck.

Vaste leden:

de heer Werner Marginet, de dames Katleen Martens, An Michiels, Marie-Rose Morel, Linda Vissers;

mevrouw Kathleen Helsen, de heer Luc Martens, de dames Sabine Poleyn, Monica Van Kerrebroeck;

de heren Karlos Callens, Gilbert Van Baelen, mevrouw Marleen Vanderpoorten;

de heer Ludo Sannen, mevrouw Anissa Tamsamani, de heer Robert Voorhamme.

Plaatsvervangers:

mevrouw Marijke Dillen, de heren Pieter Huybrechts, Stefaan Sintobin, de dames Greet Van Linter, Gerda Van Steenberge;

mevrouw Cathy Berx, de heer Jos De Meyer, mevrouw Veerle Heeren, de heer Jan Laurys;

de dames Margriet Hermans, Anne Marie Hoebeke, Vera Van der Borgh;

de heer Chokri Mahassine, mevrouw Elke Roex, de heer Joris Vandenbroucke.

Toegevoegde leden:

de heer Jef Tavernier;

de heer Kris Van Dijck.

DAMES EN HEREN,

1. Procedure

Op 25 september 2005 diende de heer Johan J. Vincent bij de voorzitter van het Vlaams Parlement een verzoekschrift in over de leerplicht tot het bekomen van een diploma of vaardigheid dienstbaar aan de samenleving of arbeidsmarkt (verzoekschrift nr. 73 (2004-2005)).

Dit verzoekschrift werd op 3 oktober 2005 ontvangen, verklaard en voor verdere behandeling verwezen naar de Commissie voor Onderwijs, Vorming, Wetenschap en Innovatie.

Het verzoekschrift werd door de commissie behandeld op 8 december 2005 en 30 maart 2006.

De commissie vroeg de Vlaamse minister van Onderwijs naar bijkomende informatie omtrent dit verzoekschrift.

2. Inhoud van het verzoekschrift

De verzoeker stelt voor af te stappen van het principe om de leerplicht te bepalen volgens de leeftijd, maar de leerplicht te koppelen aan het bekomen van een diploma of vaardigheid dienstbaar aan de samenleving of arbeidsmarkt.

3. Bespreking

Mevrouw *Monica Van Kerrebroeck*, voorzitter, verwijst naar de bijkomende informatie van de heer Frank Vandenbroucke, vice-minister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming (zie bijlage). Die bijkomende informatie staat in zijn brief van 15 maart 2006.

De *leden* gaan niet akkoord met het verzoekschrift. Met de minister wijzen zij op het risico van de ongekwalificeerde uitstap. Binnen het huidige beleid worden er reeds heel wat accenten gelegd op het deeltijds onderwijs, de leerzorg of de spijbelproblematiek om hieraan tegemoet te komen. In die zin onderschrijven de leden de bekommernis en het standpunt van de minister zoals geformuleerd in zijn brief ter zake.

4. Conclusie

De *leden* sluiten zich unaniem aan bij de argumenten en het standpunt van de minister en gaan niet akkoord met het voorstel van het verzoekschrift.

De verslaggevers,

De voorzitter,

Kathleen HELSEN Monica VAN KERREBROECK
An MICHIELS

BIJLAGE

Antwoord van de heer Frank Vandenbroucke, vice-minister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, op het verzoekschrift van de heer Johan J. Vincent over de leerplicht tot het bekomen van een diploma of vaardigheid dienstbaar aan de samenleving of arbeidsmarkt

Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap
Afdeling Beleidscoördinatie Onderwijs

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15 - 1210 BRUSSEL
Tél. (02) 553 95 64 – Fax (02) 553 95 65

Aan de voorzitter van de commissie onderwijs en vorming
Mevr. Monica Van Kerrebroeck
Vlaams parlement
1011 Brussel

uw kenmerk
Verzoekschrift 73

ons kenmerk
KN/OND/1690/15246

bijlagen

vragen naar/e-mail
leen.vandeputte@ond.vlaanderen.be

telefoonnummer
02/553.95.31

datum
15 maart 2006

Betreft: Verzoekschrift van dhr. Johan J. Vincent betreffende de
leerplicht tot het bekomen van een diploma of vaardigheid dienstbaar aan
de samenleving of arbeidsmarkt

Mevrouw de voorzitter,

In het verzoekschrift van de heer Johan J. Vincent wordt voorgesteld om
af te stappen van het principe om de leerplicht te bepalen volgens de
leeftijd, maar de leerplicht te koppelen aan het bekomen van een diploma
of vaardigheid dienstbaar aan de samenleving of arbeidsmarkt.

Dit voorstel is me niet onbekend. In mijn beleidsnota heb in het
hoofdstuk 'Een geïntegreerd opleidings- en vormingsbeleid' naar dit
voorstel verwezen en gesteld dat de vervanging van leerplicht door een
kwalificatie- of diplomaplicht geen wenselijke piste lijkt. N.a.v. de
bespreking van de beleidsnota kwam dit thema eveneens aan bod tijdens de
zitting van de commissie onderwijs van het Vlaams parlement op 17
februari 2005. Met de leerplicht hebben we zoals ook blijkt uit het
verzoekschrift van de heer Vincent een belangrijk instrument in handen om
startkwalificaties voor iedereen te verzekeren. Gegevens hebben
aangetoond dat de leerplichtverlenging tot 18 jaar zeker zijn vruchten
heeft opgeleverd. Maar uiteraard is de leerplicht op zich niet voldoende
als instrument om te voorkomen dat jongeren ongeschoold of laaggeschoold
de school verlaten.

Zoals ik in de beleidsnota en tijdens de bespreking in de commissie
stelde, lijkt het me niet wenselijk om jongeren nog langer op de
schoolbanken te houden. Een meer aangewezen beleidspiste is er o.m. voor
te zorgen dat het voltijdse engagement bij systemen die leren en werken
combineren ook daadwerkelijk ingevuld wordt. De deeltijdse leerplicht
vanaf 15 jaar moet worden aangevuld met een werkervaring of, als dit niet
mogelijk is, met een alternatief. Wat dit voltijds engagement betreft, is
momenteel een ontwerp -decreet op de leerplicht in voorbereiding.

Zoals ik reeds meermaals stelde is onderwijs pas uitstekend als het niet alleen goed is voor de sterken, maar ook sterk voor de zwakken. Alle leerlingen uitdagen hun grenzen te verleggen en vervolgens succeservaringen te helpen opbouwen is noodzakelijk. Niet alleen een goede begeleiding en een goede studiekeuze zijn hierbij nodig. Dat jongeren verplicht worden om naar school te gaan, betekent niet dat er probleemloos aan die verplichting wordt voldaan. Ook een sluitende aanpak voor spijbelen en schoolverzuim is een aangewezen beleidspiste. Hiervoor verwijs ik naar het actieplan dat ik hierover in februari aan het Vlaams Parlement heb bezorgd en waarover binnenkort een debat wordt gevoerd in de commissie.

Voor de jongeren die door de mazen van het net blijven glijpen, is er de volwasseneneducatie waar we een ondersteunend beleid voorzien zodat ook deze jongeren toch nog een startkwalificatie kunnen behalen.

Het voorstel brengt natuurlijk een belangrijk punt onder de aandacht: een leerling die de school verlaat maar geen kwalificatie heeft behaald, komt vroeg of laat bij de VDAB terecht om een beroepsopleiding te volgen. Bekeken vanuit het leer- of opleidingstraject dat iemand doorloopt, is ieder vorm van coherentie en verder bouwen op gerealiseerde competenties een stap vooruit. Dat begint bij goede studiekeuze en de ontwikkeling van precies die talenten waar men goed in is en waar men in gelooft. Keuzes doorheen de onderwijsloopbaan spelen ook een rol. Er komt een moment waarbij diensten als VDAB het van onderwijs overnemen, als de onderwijsloopbaan niet op een kwalificatie uitliep en als de betrokkene in de werkloosheid verzeilt.

Het is zonder meer nuttig dat én onderwijs én VDAB opleiden tot herkenbare kwalificaties. De opleidingen die ze aanbieden hoeven niet dezelfde te zijn. Onderwijs kan bijvoorbeeld breder zijn. Maar ze moeten zich wel op een herkenbare manier tot mekaar verhouden opdat flexibiliteit mogelijk, verworven competenties in rekening worden gebracht, enz.

In die zin zijn onderwijs en de beroepsopleiding bondgenoten, die op hetzelfde of ten minste op belendende terreinen actief zijn en dus tot afspraken, verstandhouding, netwerking moeten komen.

Ik hoop u hiermee voldoende informatie te hebben bezorgd om de verdere procedure van dit verzoeckschrift af te handelen.

Met vriendelijke groet,

Frank VANDENBROUCKE
Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming